

MPH-205. Δίκαιο και υπηρεσίες Υγείας

Υπεύθυνος: Τσουκαλάς Γρ.

Διάρκεια: 2ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό μάθημα για την Κατεύθυνση των Υπηρεσιών Υγείας
10 ECTS

Τύπος: Παράδοση

Αντικειμενικοί Στόχοι του μαθήματος:

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες του δικαίου της υγείας και της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των υπηρεσιών υγείας.

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η κατανόηση:

- Του δημοσίου δικαίου της υγείας ως κλάδου του δικαίου κοινωνικής προστασίας
- Της Συνταγματικής θεμελίωσης και των νομοθετικών ρυθμίσεων για την υγεία
- Της οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας
- Των δικαιωμάτων των χρηστών υπηρεσιών υγείας
- Των ρυθμίσεων για την ιατρική ευθύνη, και για τις σχέσεις των υπηρεσιών και των επαγγελματιών υγείας με τους πολίτες.
- Της σημασίας των κανόνων και αρχών του διεθνούς και ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου στην οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών υγείας με προδιαγραφές υψηλής ποιότητας και παροχή ελάχιστων ορίων προστασίας

Τι δεξιότητες θα πρέπει να έχει αποκτήσει ο μεταπτυχιακός φοιτητής στο τέλος του μαθήματος:

- Να γνωρίζει την εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία για την υγεία
- Να κατανοεί τη «νομική αρχιτεκτονική» για την υγεία, ήτοι τους δεσμευτικούς κανόνες που διέπουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Πολιτείας, των επαγγελματιών υγείας, των ασθενών, των χρηστών των υπηρεσιών υγείας και της κοινωνίας των πολιτών
- Να κατανοεί τη νομική βάση των πολιτικών και στρατηγικών δημόσιας υγείας που καθοδηγούν το έργο των οργανισμών και των υπηρεσιών φροντίδας υγείας, καθώς και να μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξή τους
- Να συμβάλλει στην πραγματοποίηση των στόχων των πολιτικών και στρατηγικών για τη δημόσια υγεία, καθώς και στη διευκόλυνση των συνεργασιών για την επίτευξη των στόχων

- Να κατανοεί βασικές έννοιες που σχετίζονται με το δίκαιο της υγείας (υγεία, ψυχική υγεία, ασθένεια, αναπηρία, φροντίδα, καθοριστικοί παράγοντες υγείας, χρήστης υπηρεσιών υγείας, ποιότητα υπηρεσιών υγείας, θεμελιώδη δικαιώματα, δικαιώματα ασθενών, ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα, διακρίσεις, προαγωγή/προστασία και διασφάλιση δικαιωμάτων, ικανοποίηση και συμμετοχή ασθενών και φροντιστών, αξιολόγηση και διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού των δομών υγείας και πρόνοιας, λογοδοσία κ.α.).
- Να συμβάλλει στην προαγωγή, προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων των χρηστών υπηρεσιών υγείας και στην προαγωγή της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών υγείας με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η εξέλιξη της ιατρικής νομοθεσίας στο πέρασμα των αιώνων
- Το Ιατρικό Απόρρητο & η Ενημέρωση και συναίνεση του Ασθενούς ή/και των Φροντιστών
- Ελληνικό και Κοινοτικό Δίκαιο Υγείας
- Ειδικά ζητήματα του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας & τα Διλλήματα Βιοηθικής
- Η θεσμική κατοχύρωση των δικαιωμάτων του ασθενούς και των Φροντιστών
- Εισαγωγή στο Δίκαιο Υγείας

Δημοσιευμένες εργασίες που θα χρησιμοποιηθούν ως ασκήσεις στη διδασκαλία στη διδασκαλία του μαθήματος:

- Quality healthcare is an issue of social justice and human right enshrined in the International Human Rights Treaties

<https://cdn2.sph.harvard.edu/wp-content/uploads/sites/90/2018/09/20180821-Peoples-Voice-FINAL1.pdf>

- Άρθρο 35 – Προστασία της υγείας, Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ

<https://fra.europa.eu/el/charterpedia/article/35-prostasia-tis-ygeias>

- UN OHCHR and WHO - The right to health

<https://www.ohchr.org/Documents/Publications/Factsheet31.pdf>

- UN OHCHR

A toolkit on the right to health and the underlying determinants

<https://www.ohchr.org/EN/Issues/ESCR/Pages/Health.aspx>

- UN Human Rights Council

Report of the Special Rapporteur on the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health, Dainius Pūras, <http://undocs.org/A/HRC/29/33>

- Human Rights in patient care, Public Health Program at the Open Society Foundations

<http://health-rights.org/index.php/cop/item/human-rights-in-patient-care-a-theoretical-and-practical-framework>

- UN OHCHR

Leading the realization of human rights to health and through health

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/Health/ReportHLWG-humanrights-health.pdf>

- UN General Assembly

Promotion and protection of human rights: human rights questions, including alternative approaches for improving the effective enjoyment of human rights and fundamental freedoms. Right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health

<https://undocs.org/A/71/304>

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Τσαντίλας Π., Ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο της υγείας, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2008
2. Αλεξιάδη Α.-Δ., Εισαγωγή στο δίκαιο της υγείας, Έκδοση: Δημοπούλου Ελ. Μαρία, 1999.
3. Κοντιάδη Ξ., Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2004.
4. Κρεμαλή Κ., Δίκαιο της υγείας (Κωδικοποίηση νομοθεσίας), Έκδοση Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2003.
5. Παπαρηγοπούλου – Πεχλιβανίδη Π. Το Δημόσιο Δίκαιο της Υγείας. Νομική Βιβλιοθήκη, 2η εκδ. σελ 187 - 222
6. Οικονόμου Χ. Το θεσμικό πλαίσιο παροχών ασθένειας στην Ελλάδα. Ο ρόλος και η λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Παρατηρητήριο Οικονομικών και Κοινωνικών Εξελίξεων, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ. Αθήνα, 2012.
<http://ineobservatory.gr/wp-content/uploads/2014/08/report7.pdf>
7. Κακαλέτσης Ν κα. Η περιφερειακή οργάνωση του ΕΣΥ στην Ελλάδα. Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής 2013, 30(2): 233 -240
<http://www.mednet.gr/archives/2013-2/pdf/233.pdf>
8. Θεσμικό πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων των χρηστών υπηρεσιών υγείας. <http://www.moh.gov.gr/articles/citizen/dikaiwmata-lhptwn-yphresiwn-ygeias/thesmiko-plaisio/5255-thesmiko-plaisio-prostasias-dikaiwmatwn-twn-lhptwn-yphresiwn-ygeias>
9. Economou C. et al. The impact of the financial crisis on health and healthcare in Greece. European Observatory on Health Systems and Policies, WHO Regional

Office for Europe. 2014. Available at:
http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0007/266380/The-impact-of-the-financial-crisis-on-the-health-system-and-health-in-Greece.pdf

10. Economou C. Barriers and facilitating factors in access to health services in Greece. WHO Regional Office for Europe. 2015 Available at:
http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0006/287997/Barriers-and-facilitating-factors-in-access-to-health-services-in-Greece-rev1.pdf?ua=1

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις

Μέθοδοι Αξιολόγησης / Βαθμολόγησης: Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Διδάσκοντες: Τσουκαλάς Γρ. καθώς και μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης και άλλων Πανεπιστημίων και Ιδρυμάτων της Ελλάδας και του Εξωτερικού και ειδικοί επιστήμονες.